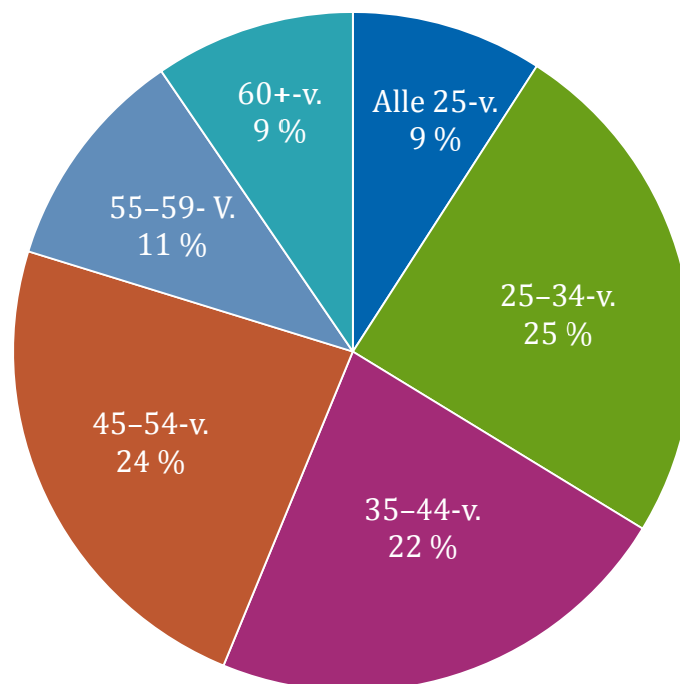

TYÖMARKKINAT HELSINGISSÄ VUOSINA 2011–2013

Työttömät työnhakijat ikäryhmittäin Helsingissä 2013/12

Helsingin työmarkkinoiden analyysi perustuu pääosin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietoihin. Taulukoiden ja kuvioiden lähde on työvoimatutkimus, lukuun ottamatta kuvioita 13–16, joiden lähde on työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilasto. Työttömyyden tarkastelussa on käytetty toisena aineistona työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietoja.

Painopiste työmarkkinoiden tarkastelussa on vuosien 2011–2013 kehityksessä, ilmiökohtaisesti käytetään myös pidempiä aikasarjoja. Osassa työpaikka- ja työllisyystiedoissa on esitetty myös tuorein käytettävissä oleva neljännesvuositieto, eli 1. vuosineljännes vuodelta 2014. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietoja on osin esitetty vuoden 2014 tammi-huhtikuun ajalta. Helsingin tietoja verrataan monessa ilmiössä pääkaupunkiseutuun, Helsingin seutuun ja koko maahan. *Työpaikka* luvun on kirjoittanut Juha Suokas, *Työllisyys ja työttömyys* luvun Minna Salorinne, epätyypillisten työsuhteiden alaluku on pääosin päivitetty ja lyhennetty versio Seppo Monténin tekstistä vuoden 2013 julkaisusta.

Sisällysluettelo

Työpaikat.....	2
Työpaikkamäärän kehitys.....	2
Elinkeinatorakenne	3
Toimialarakenteen muutos 2008–2013	5
Helsingin elinkeinotoiminnan erikoistuminen.....	6
Työpaikkojen ammattirakenne	7
Työpaikkaomavaraisuus	9
Työmatkaliikenne	9
Työllisyys ja työttömyys.....	11
Työllisten määrät ja työllisyysasteet	11
Työttömyys työvoimatutkimuksen määritelmän	13
Nuorten työttömyystilanne.....	15
Työttömyyden kehitys TEM:n tilastojen valossa.....	16
Epätyypilliset työsuhteet.....	18
Epätyypilliset työsuhteet toimialoittain.....	20

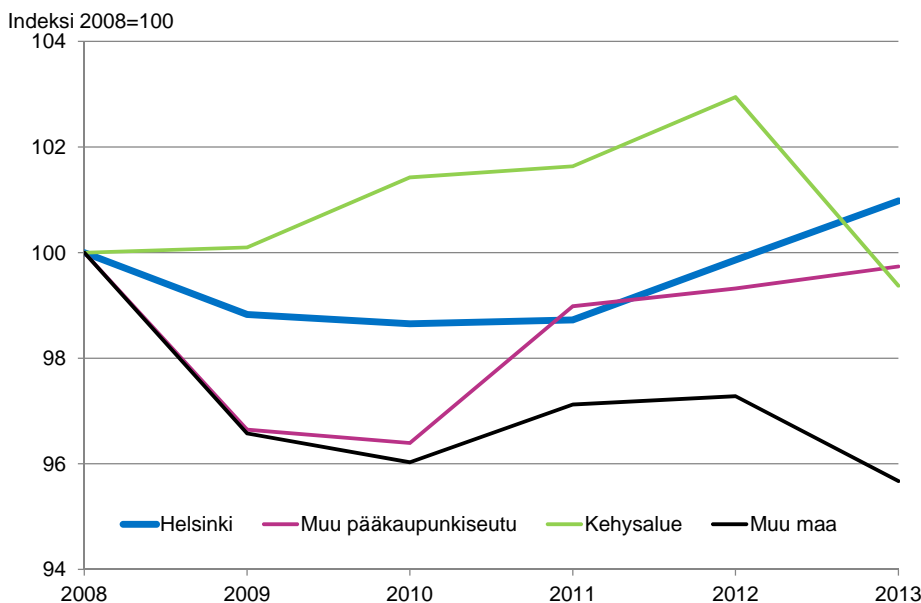
1. Työpaikat

Työpaikkamäärän kehitys

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan Helsingin kokonaistyöpaikkamäärä¹ kääntyi hienoiseen kasvuun 2000-luvun alkuun osuneen taantuman jälkeen vuonna 2005. Vuosien 2005–2008 aikana pääkaupungin työpaikkamäärä lisääntyi 8,5 prosentilla. Kasvu jäi kuitenkin jälkeen muun pääkaupunkiseudun (Espoo + Vantaa + Kauniainen) kasvusta (11,8 %). Helsingin seudun kehysalueella työpaikkamäärän lisäys jäi 6,5 prosenttiin. Muualla maassa (koko maa – Helsingin seutu) kasvua kertyi 6,1 prosenttia. Helsingin työpaikkamäärä kasvoi 32 500:lla vuosina 2005–2008. Muun pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteenlaskettu työpaikkamäärä lisääntyi 25 100:lla ja muualla maassa työllistettiin 102 600 henkeä enemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Helsingin osuus koko maan työpaikkamäärän kasvusta oli viidennes ja koko Helsingin seudun kasvusta reilu puolet.

Maailmanlaajuinen finanssikriisi ja sitä seurannut reaalitalouden taantuma vaikuttivat voimakkaasti Suomeen kokonaistuotannon volyymin laskiessa koko kansantaloudessa yli kahdeksalla prosentilla vuonna 2009. Tämä kokonaistuotannon volyymin lasku näkyi vahvasti Helsingissä, joskaan ei niin voimakkaana kuin muualla maassa. Vuonna 2009 helsinkiläisyritysten liikevaihto laski 11 prosentilla. Muualla maassa liikevaihdon määrän lasku oli tätäkin suurempi eli 16 prosenttia. Vaikutus työllisyyteen ei kuitenkaan ollut näin dramaattinen.

Kuvio 1. Työpaikat Helsingissä, muulla pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudun kehysalueella ja muualla maassa 2008–2013 (vuosikeskiarvo; indeksi 2008=100)

Pääkaupungissa työssä käyvien määrä väheni voimakkaasti vuonna 2009 laskun tasaantuessa vuonna 2010. Kaikkiaan työpaikkamäärä supistui kahdessa vuodessa 5 600:lla eli 1,3 prosentilla. Muulla pääkaupunkiseudulla kato oli voimakkaampi työpaikkamäärän laskiessa 8 600:lla eli 3,6 prosentilla. Muualla maassa menetys oli 70 700 työpaikkaa eli lasku oli 4,0 prosenttia. Kehysalueella kehitys oli päinvastainen työpaikkamäärän kasvaessa 1,4 prosentilla eli 1 400:lla.

¹ Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen neljännesvuosiaineistosta laskettu vuosikeskiarvo. Muutosluvut on laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Vuonna 2011 Helsingin työpaikkamäärä kääntyi hentoon kasvuun. Tuntuvampaan kasvuun päästiin vuonna 2012. Vuoden 2012 työpaikkamäärä oli 5 000 eli 1,2 prosenttia korkeampi verrattuna kahta vuotta aiempaan. Muulla pääkaupunkiseudulla vuonna 2011 koettiin kasvupyrähdys, mikä tasaantui vuoden 2012 aikana. Kahdessa vuodessa Espoon, Vantaan ja Kauniaisten työpaikkamäärä lisääntyi kolmella prosentilla eli 7 000:lla. Kehysalueen työpaikkamäärä vastaavasti kasvoi 1,5 prosentilla eli 1 500:lla. Muualla maassa työpaikkamäärä kasvoi 1,3 prosentilla.

Vuoden 2013 kolmen ensimmäisen neljänneksen suhteellisen vahva kasvu (1,6–3,1 % neljänneksestä riippuen) nosti koko vuoden keskimääräisen työpaikkamäärän 1,1 prosenttia korkeammalle tasolle kuin vuotta aiemmin vaikka vuoden viimeisellä neljänneksellä työpaikkamäärä supistui kahdella prosentilla. Kaikkiaan työpaikkamäärä kasvoi 4 600:lla. Muun pääkaupunkiseudun kasvu jäi 0,4 prosenttiin työpaikkamäärän lisääntyessä 1 000:lla. Kehysalueen kuntien työpaikkamäärä kääntyi 3,5 prosentin laskuun ja työpaikkoja katosi 3 600. Muun maan työpaikkamäärästä katosi 28 600 eli 1,7 prosenttia.

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä Helsingin työpaikkamäärä supistui 1,3 prosentilla. Muulla pääkaupunkiseudulla pudotus oli 0,6 prosenttia, kehysalueella 2,4 prosenttia ja muualla maassa 0,3 prosenttia.

Työvoimatutkimuksen vuosikeskiarvosta laskettu Helsingin kokonaistyöpaikkamäärä oli 417 300 vuonna 2013. Tämä oli prosentin enemmän kuin edellisen huippuvuoden 2008 työpaikkamäärä. Kaikkiaan kokonaistyöpaikkamäärä kasvoi 4 050:llä viidessä vuodessa. Muulla pääkaupunkiseudulla vuoden 2008 työpaikkamäärästä jäätettiin jälkeen 600 työpaikan (0,3 prosentin) verran. Kehysalueella vaje oli myös 600 työpaikkaa (0,6 prosenttia). Muualla maassa oli kadonnut 77 000 työpaikkaa eli 4,3 prosenttia työpaikkavarannosta. Vuonna 2013 Helsingin osuus koko seudun työpaikoista oli 55 prosenttia ja koko maan työpaikoista 17 prosenttia.

Elinkeinorakenne

Helsingin elinkeinorakennetta dominoivat palvelualat, joiden kokonaisuus työpaikoista nousee huomattavan korkeaksi eli 89 prosenttiin. Vuonna 2013 kaupan ja muiden markkinapalvelujen² osuus työpaikoista oli 62 prosenttia. Julkisten palvelujen³ osuus oli 27 prosenttia, kun teollisuuden, energia- ja vesihuollon ja rakennustoiminnan osuus jäi 11 prosenttiin.

Helsingin elinkeinorakenne eroaa huomattavasti koko maan rakenteesta. Koko maassa markkinapalvelujen osuus työpaikoista ”jäi” 44 prosenttiin, kun jalostuksen osuus työpaikoista ”nousi” koko maassa 22 prosenttiin. Helsingin kannalta merkityksettömien alkutuotannon työpaikkojen osuus oli koko maassa neljä prosenttia. Julkisen sektorin työpaikkaosuudet olivat molemmissa lähes yhtä suuret.

Helsingin elinkeinorakenne on sangen monipuolinen yhdenkään päätoimialan nousematta hallitsevaan asemaan. Neljä merkittävintä toimialaa, 9,7–13,3 prosentin työpaikkaosuuksien, olivat terveys- ja sosiaalipalvelut (55 700 työpaikkaa), tukku- ja vähittäiskauppa (49 400), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta⁴ (46 500) sekä informaatio ja viestintä⁵ (40 400). Alojen yhteinen osuus kokonaistyöpaikkamäärästä oli 46 prosenttia. Seuraaville sijoille nousivat julkinen hallinto, koulutus, kuljetus ja varastointi, rakentaminen ja rahoitustoiminta 5–7 prosentin työpaikkaosuuksissa.

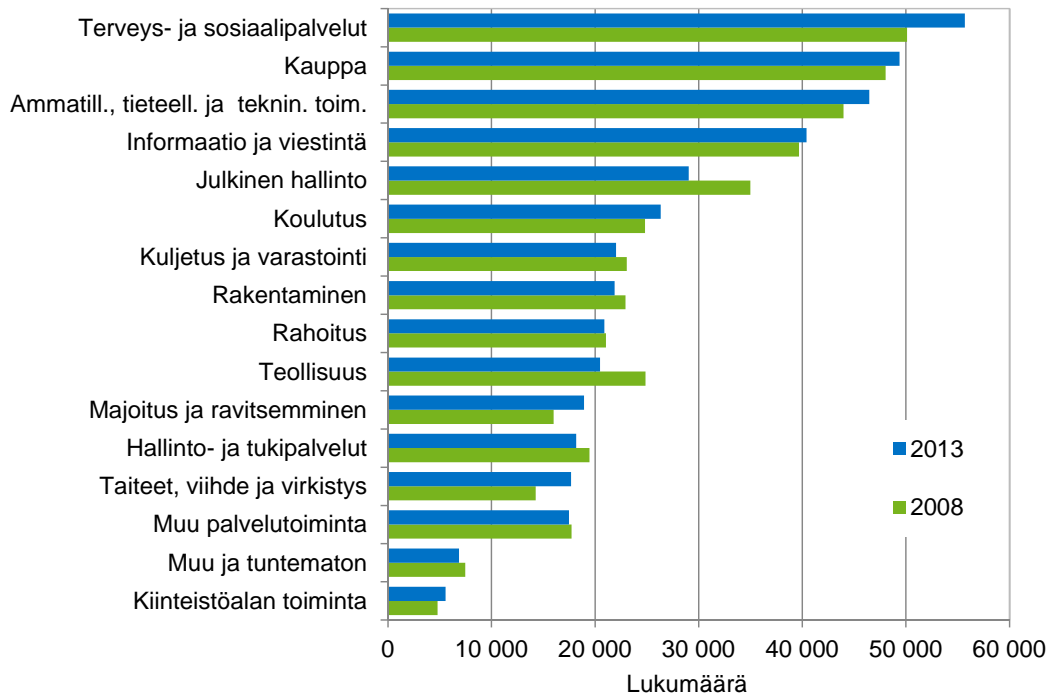
² Liikenne, majoitus ja ravitseminen, informaatio ja viestintä, rahoitus, kiinteistöala, ammatillinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta, taiteet, viihde ja virkistys sekä muut palvelualat

³ Julkinen hallinto, koulutus sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelut

⁴ Lakiasiat ja laskentatoimi, liikkeenjohdon konsultointi, pääkonttorien toiminta, arkkitehti- ja insinööri- ja tekniset palvelut, tutkimus, mainonta ja muut erikoistuneet liike-elämän palvelut

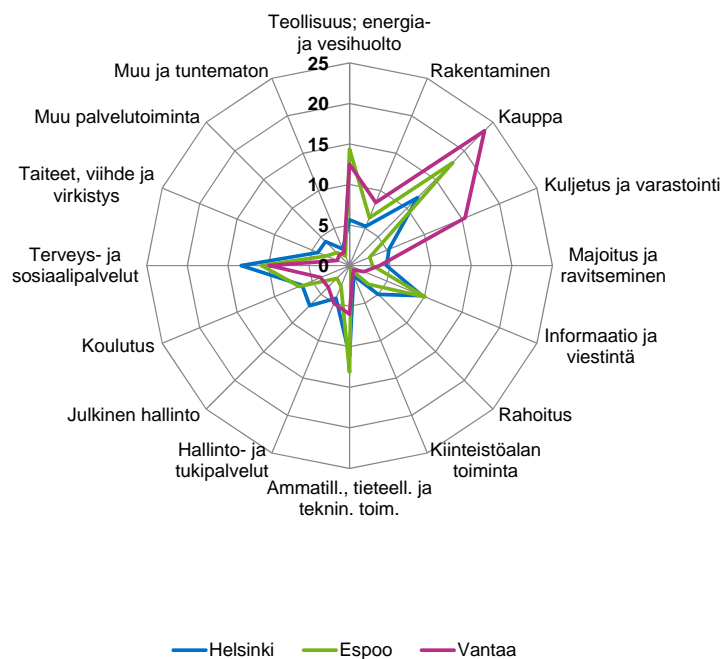
⁵ Kustannustoiminta, elokuva- ja tv-toiminta, televiestintä sekä tietotekniikkapalvelut

Kuvio 2. Työpaikat päätoimialoittain Helsingissä 2008 ja 2013

Kun verrataan pääkaupunkimme toimialarakennetta naapurikaupunkeihin Espooseen ja Vantaaseen havaitaan, että teollisuuden, energia- ja vesihuollon sekä rakentamisen osuus kokonaistyöpaikkamäärästä nousee naapureissa huomattavasti korkeammaksi kuin Helsingissä. Helsingin työpaikoista vain joka kymmenes (11 %) on jalostusaloilla. Sen sijaan Espoossa ja Vantaalla em. toimialojen osuus on viidesosa (21 %).

Kuvio 3. Työpaikkamäärän jakauma toimialoittain Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla 2013

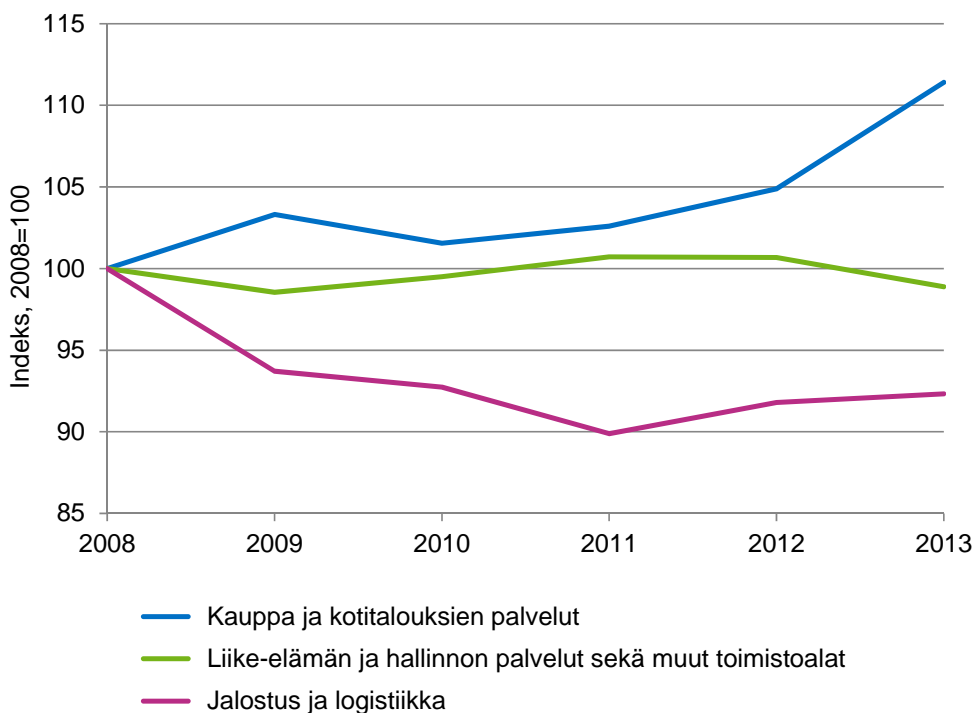
Vaikka markkinapalvelujen yhteinen osuus on kolmessa pääkaupunkiseudun kunnassa lähes yhtä korkea (56–57 prosenttia), niin toimialoittaiset erot ovat huomattavat. Espoo ja Vantaa, kummatkin, profiloituvat selvästi kauppakaupungeiksi. Vantaalla logistiikkaan liittyvät toimialat nousevat korostetusti esiin. Informaatio- ja viestintäalan työpaikat pääkaupunkiseudulla ovat keskittyneet Helsinkiin ja Espooseen ja Helsinki on rahoitusalan keskittymä. Ammatillisten, tieteellisten ja teknisten alojen osuus työpaikoista on Helsingissä ja Espoossa kaksinkertainen verrattuna Vantaaseen. Helsingin rooli maan pääkaupunkina näkyy selvästi julkisen hallinnon korkeana työpaikkaosuutena.

Toimialarakenteen muutos 2008–2013

Helsingin toimialarakenteen monipuolisuus pystyi osaltaan vaikuttamaan siihen, että vaikka vuonna 2009 kokonaistyöpaikkamäärä supistui voimakkaasti, niin vuonna 2013 kokonaistyöpaikkamäärässä ylitettiin vuoden 2008 taso. Tietyillä toimialoilla tapahtunutta työpaikkamäärän suurtakin laskua pystyivät kompensoimaan kasvussa olleiden toimialojen kehitys.

Vaikka kokonaistyöpaikkamäärä on vain prosentin korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta sitten, niin suuri muutos on tapahtunut elinkeinorakenteessa. Tämä käy ilmi kuviosta 4, missä tarkastellaan työpaikkamäärän kehitystä kolmen laajan toimialaryhmän kohdalla.

Kuvio 4. Työpaikkamäärän kehitys toimialaryhmittäin Helsingissä vuosina 2008–2013 (vuosikeskiarvo; indeksi 2008=100)

Jalostuksen ja logistiikan toimialaryhmän⁶ kokonaistyöpaikkamäärä oli vuonna 2013 kahdeksan prosenttia alhaisempi kuin viisi vuotta aiemmin huolimatta rakennustoiminnan työpaikkamäärän kasvusta vuonna 2013. Kaikkiaan ryhmän aloilta katosi 7 200 työpaikkaa tarkastelujaksolla. Kaikkiaan ryhmittymä työllisti 87 200 henkeä vuonna 2013.

⁶ Teollisuus, vesi- ja energiahuolto, rakentaminen, tukkukauppa sekä kuljetus ja varastointi

Liike-elämän ja hallinnon palvelujen sekä muiden toimistotoimialojen toimialaryhmän⁷ kokonaistyöpaikkamäärä myös aleni hieman. Vaikkakin ammatillisen, tieteellisen ja teknisen alan työpaikat lisääntyivät vahvasti jaksolla, niin kokonaistyöpaikkamäärä jäi 2 100 eli prosentin alemmaksi verrattuna vuoteen 2008. Ryhmittymän yritysten ja muut yhteisöt työllistivät 186 900 henkeä.

Edellä mainituissa tapahtunutta työpaikkakatoa korvasi kaupan ja kotitalouksien palveluiden toimialaryhmän⁸ aloilla tapahtunut kasvu. Tähän ryhmään kuuluvilla toimialoilla työpaikkamäärä lisääntyi 14 300:lla eli 11 prosentilla. Kaikkiaan nämä palvelualat tarjosivat työpaikan 139 400 hengelle.

Helsingin elinkeinotoiminnan erikoistuminen

Elinkeinotoiminnan tunnusomaisia piirteitä ja painottumista tiettyihin toimialoihin voidaan kuvata toimialoittaisen erikoistumisen avulla. Erikoistumisalat ovat käytännössä toimialoja, joiden kysynnästä merkittävä osa tulee alueen ulkopuolelta muualta maasta tai ulkomailta. Niillä on ratkaiseva merkitys alueen talouden kannalta, sillä merkittävät kasvu- ja supistumisimpulssit kerrannaisvaikutuksineen tulevat alueelle pääasiassa niiden välityksellä. Seuraavassa tarkastellaan Helsingin toimialarakenteen erikoistumista suhteessa koko Suomeen käyttäen analyysivälineenä ns. sijaintiosamääriin perustuvia toimialoittaisia indeksejä⁹.

Liike-elämän ja hallinnon palvelut ja muut toimistotyöpaikat ovat luonteeltaan ennen kaikkea kommunikaatiointensiivisiä. Niihin liittyy paljon henkilökohtaista kommunikaatiota, joka vaatii työasiamatkoja (kokoukset, asiakastapaamiset, seminaarit jne.). Tästä syystä saavutettavuudella muihin työpaikkoihin on suuri merkitys toimipaikkojen sijoittumiselle.

Helsingin ydinkeskusta ja sitä ympäröivä kantakaupunki muodostavat koko Helsingin seudun samoin kuin koko maan elinkeinotoiminnan ylivoimaisesti vahvimman alueen noin kolmasosan koko seudun ja kymmenyksen koko maan työpaikoista sijaitessa siellä. Kommunikaatiointensiivisten alojen työpaikat ovatkin löytäneet hyvän kasvualustan nimenomaan kantakaupungista ja alojen yritystoiminta on vahvasti keskittynyt sinne. Kantakaupungin työpaikkarakenne määrittää pitkälti koko pääkaupungin elinkeinorakenteen erikoistumista.

⁷ Agentuuritoiminta, majoitus, informaatio ja viestintä, rahoitus- ja vakuutustoiminta, kiinteistöala, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelut, julkinen hallinto, korkea-asteen koulutus sekä järjestöjen toiminta

⁸ Moottorijoneuvojen kauppa, vähittäiskauppa, ravitsemistoiminta, koulutus (pl. korkea-asteen koulutus), terveys- ja sosiaalipalvelut, tieteet, viihde ja virkistys, tietokoneiden ja kotitaloustavaroiden sekä muut henkilökohtaiset palvelut

⁹ Sijaintiosamäärä on laskettu toimialan työpaikkamäärätiedolle. Se kuvaa toimialan työpaikkamääräosuutta alueella suhteutettuna saman ryhmän työpaikkamääräosuuteen koko maassa. Kun tällä tavalla laskettu suhdeluku muunnetaan indeksiksi, se saa arvon 100 kun toimialan työpaikkaosuus on alueella yhtä suuri kuin koko maassa. Indeksien arvon ollessa suurempi kuin 100 on alue erikoistunut kyseiseen toimialaan. Kuvioihin on poimittu ne toimialat, joilla erikoistumisindeksien arvo ylittää 120 eli alat, joiden työpaikkaosuus alueella on vähintään 20 % suurempi kuin koko maassa. Erikoistumisindeksi on laskettu työvoimatutkimuksen vuoden 2013 vuosiaineistosta.

Kuvio 5. Helsingin elinkeinotoiminnan vahvimmat erikoistumisalat suhteessa koko maahan 2013 (sijaintiosamäärät indeksinä, koko maa = 100)

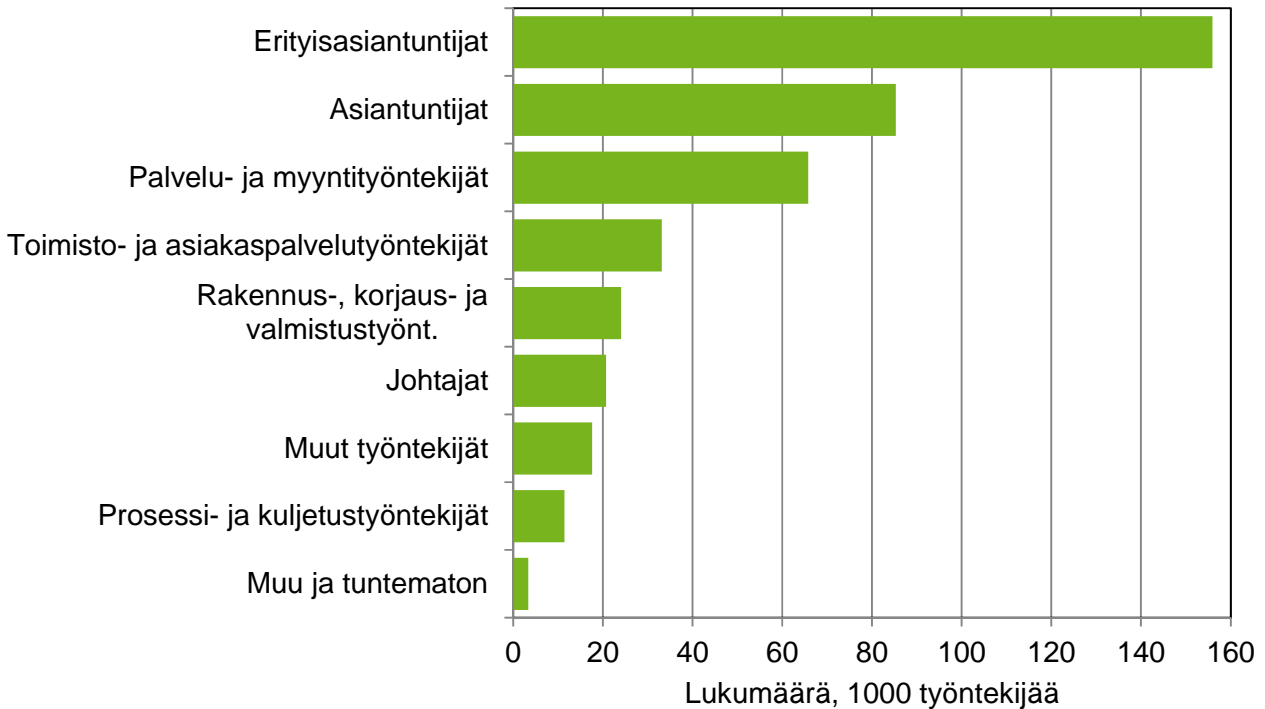

Helsingin erikoistumisprofiilissa korostuvat pitkälle erikoistuneet palvelualat, jotka useasti liittyvät informaatiosektoriin. Näitä aloja ovat elokuva- ja tv-toiminta, mainonta, kustannustoiminta, tietojenkäsittelyalat, sekä tutkimus ja kehittäminen. Elinkeinoelämän kehityksen ja tehokkuuden kannalta merkittävän rahoitustoiminnan samoin laki- ja laskentatoimen sekä liikkeenjohdon konsultoinnin kuin liike-elämälle tukitoimintoja tarjoavien alojen työpaikat ovat myös voimakkaasti keskittyneet tänne. Helsinki toimii myös erittäin vahvana virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminnan keskittymänä. Helsingillä on myös erittäin vahva rooli maan logistisena keskuksena, joka on paitsi kansallinen tietoliikenteen ja kuljetuksen solmukohta myös kansainvälisen henkilö- ja tavaraliikenteen portti satamansa ansiosta. Tähän liittyen tukkukauppa, teleliikenne, vesiliikenne ja matkatoimistopalvelut ovat Helsingin vahvoja erikoistumisaloja. Tämän lisäksi Helsinki toimii päätöksenteko-, hallinto- ja lobbauskeskuksena, mitä ilmentää julkisen hallinnon ja järjestötoiminnan keskittyminen alueelle. Helsingin erikoistumisaloilla työskenteli yli 225 000 henkeä, mikä oli reilu puolet Helsingin kokonaistyöpaikkamäärästä.

Työpaikkojen ammattirakenne

Helsingin työpaikkojen toimialarakenne määrittää hyvin pitkälle myös ammattirakennetta. Edellä tuli ilmi, että Helsingin toimialoittaisessa erikoistumisprofiilissa korostuvat pitkälle erikoistuneet palvelualat. Näillä aloilla työskenteleviltä työtehtävien hoito pääsääntöisesti edellyttää korkeaa ammattitaidon tasoa sekä pitkälle menevää erikoistumista ja erityisosaamista yhdistettynä useimmiten vielä korkeaan koulutustasoon. Tämä heijastuu myös työpaikkojen ammattirakenteeseen, jolle on ominaista erityisasiantuntija- ja asiantuntijatehtävissä työskentelevien korkea osuus. Toisaalta ja-ostusalojen osuus työpaikoista jää täällä alhaiseksi, mikä johtaa siihen, että rakentamiseen ja tavaroitten varsinaiseen tuottamiseen tarvittavien ammattilaisten määräkin jää suhteellisen alhaiselle tasolle.

Kuvio 6. Työpaikat ammattiryhmittäin Helsingissä vuonna 2013

Työvoimatutkimuksen mukaan Helsingissä kävi työssä 156 000 **erityisasiantuntijaa**¹⁰ vuonna 2013. Tämä oli 37 prosenttia kaikista täällä työssä käyvistä. **Asiantuntija-ammateissa**¹¹ ansaitsi elantonsa täällä 85 000 henkeä, mikä oli viidennes kokonaistyöpaikkamäärästä. Erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden yhteenlaskettu osuus työpaikoista oli 58 prosenttia. Maan erityisasiantuntijoista 27 prosenttia kävi työssä Helsingissä ja asiantuntijoista 19 prosenttia. Pääkaupungissa työssä käyvistä **palvelu- ja myyntiammateissa** työskenteli 16 prosenttia eli 66 000 henkeä. **Toimisto- ja asiakaspalveluammatit** työllistivät 33 000 palkansaajaa. Johtajina ja ylimpinä virkamiehinä työskentelevien määrä oli 21 000 eli 5 prosenttia kaikista. **Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden** sekä **prosessi ja kuljetustyöntekijöiden** yhteenlaskettu osuus työssä käyvistä oli 8 prosenttia eli yhtä suuri kuin toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöiden.

¹⁰ Erityisasiantuntija-ammateissa edellytetään monimutkaisten ongelmien ratkaisukykyä sekä päätöksentekoa, joka perustuu kattavaan teoreettiseen tietoon ja tietyn erikoisalan asiasisältöjen osaamiseen. Tehtäviin sisältyy mm. erikoisalan tietämystä syventävää analysointia ja tutkimusta, sairauksien hoitamista, osaamisen välittämistä muille, rakenteiden ja laitteistojen sekä tuotantoprosessien ja rakentamisen suunnittelua. Vaadittava osaaminen tai taidot hankitaan yleensä korkeakouluasteen tai tutkijakoulutusasteen kautta. Näihin ammatteihin kuuluvat esim. biologit, arkkitehdit, yleislääkärit, opettajat, sijoitusneuvojat, asianajajat, toimittajat.

¹¹ Asiantuntija-ammateihin liittyy tyypillisesti monimutkaisten teknisten ja käytännön tehtävien hoitaminen, jotka edellyttävät tietyn erityisalan asiasisältöjen, tekniikan ja menettelytapojen kattavaa osaamista. Edellytettäviin taitoihin kuuluu kyky ymmärtää ja laatia raporteja sekä viestiä suullisesti vaikeissa tilanteissa. Vaadittava osaaminen ja taidot hankitaan tavallisesti opiskelemalla alimman korkeasteen oppilaitoksissa. Ammattiryhmään luokiteltaviin ammatteihin kuuluvat esim. rakennusalan työnjohtajat, sairaanhoitajat, luotto- ja laina-asiantuntijat, informaatio- ja tietoliikenneteknologian teknikot sekä käyttäjätukihenkilöt.

Työpaikkaomavaraisuus

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa alueella sijaitsevien työpaikkojen lukumäärän suhdetta alueella asuvaan työlliseen työvoimaan nähden. Työpaikkojen lukumäärää mitataan kunnassa työssä käyvän työllisen työvoiman määrällä. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 prosenttia, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos työpaikkaomavaraisuus on alle 100 prosenttia, on tilanne päinvastainen. Helsingin työpaikkaomavaraisuusaste vuonna 2013 oli 131 prosenttia. Vantaalla luku oli 104 ja Espoossa 97 prosenttia. Helsingin seudun kehysalueella (kaikki kehyskunnat yhteenlaskettuna) työpaikkaomavaraisuusaste jäi 65 prosenttiin.

Edellä esitetty määritelmä koskee tarkalleen ottaen työpaikkaomavaraisuuden laskennallista bruttokäsitettä. On mahdollista määritellä myös nettokäsite, jossa tutkitaan, kuinka monta prosenttia alueen asukkaista on löytänyt työpaikan omalta alueeltaan. Näin tarkasteltuna Helsingin työpaikkaomavaraisuus oli 77 prosenttia eli kahdeksan jokaisesta kymmenestä helsinkiläisestä työssä käyvistä oli löytänyt toimeentulolähteensä kotikaupungistaan. Vain joka toinen espoolainen työssä käyvä työllistyi kotikaupungissaan. Vantaalla osuus jäi tätäkin alhaisemmaksi eli 41 prosenttiin.

Nämä luvut kertovat vahvasti kuinka Helsingissä löytyy työpaikkoja huomattavasti yli ”oman tarpeen” ja muissa kunnissa asuvat käyvät täällä runsaslukuisesti työssä. Toisaalta myös noin viidenes helsinkiläisistä työssä käyvistä suuntaa työmatkansa kotikunnan ulkopuolelle. Helsingin seutu muodostaa laajan yhtenäisen talousalueen ja kunnan rajat ylittävä työmatkaliikenne on vilkasta.

Työmatkaliikenne

Vuonna 2013 neljä jokaisesta kymmenestä Helsingissä työssä käyvistä asui muualla kuin pääkaupungissa. Valtaosa, 97 300 henkeä, näistä sisään pendelöivistä asui Espoossa, Vantaalla tai Kauniaisissa. Helsinkiin suuntautuvan työmatkansa aloitti päivittäin 43 000 Helsingin seudun kehyskuntien asukasta. Helsingin seudun ulkopuolella asuvia työmatkaajia oli 32 100. Kaikkiaan Helsingissä kävi työssä 172 400 ulkopaikkakuntalaista eli saman verran väkeä, kuin Suomen 270 pienimmässä kunnassa on yhteensä asukkaita.

Taulukko 1. Työmatkaliikenne Helsinkiin ja Helsingistä 2012 ja 2013

Asuin- / työpaikan sijaintialue	Työhön Helsinkiin			Helsingistä muualle töihin		
	2012	2013	Muutos, %	2012	2013	Muutos, %
Muu pääkaupunkiseutu	99 300	97 300	-2	56 700	57 400	1,1
Helsingin seudun kehysalue	42 400	43 000	1,5	6 300	6 100	-2,4
Muu maa	31 000	32 100	3,7	8 700	10 300	18,4
Yhteensä	172 700	172 400	-0,2	71 700	73 800	2,9

Lähes neljäsosa (23 prosenttia) Helsingin työllisestä työvoimasta, 73 800 henkeä, kävi työssä kaupungin rajojen ulkopuolella. Pääkaupunkiseudun muissa kunnissa kävi työssä 57 400 helsinkiläistä. Kaikkiaan Helsingin rajan, suuntaan tai toiseen, ylitti työmatkallaan lähes neljännesmiljoona henkeä.

Työmatkaliikenteen suurimmat suhteelliset muutokset tapahtuivat, niin sisään- kuin ulospendelöinnin osalta, muun maan kohdalla. Muualta maasta tänne työhön tulevien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 4 prosentilla ja muualle maahan työhön matkustavien määrä 18 prosentilla.

Taulukko 2. Työpaikat Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2000–2013 (vuosikeskiarvo)

	Koko maa	Helsingin seutu	Pääkaupunkiseutu	Helsinki
2000	2 335 400	672 900	582 300	385 000
2001	2 367 200	689 300	599 600	401 200
2002	2 372 300	690 400	600 000	391 800
2003	2 364 900	686 000	593 000	384 400
2004	2 364 700	687 100	593 400	380 800
2005	2 400 800	695 700	600 200	381 200
2006	2 443 500	712 700	611 300	395 000
2007	2 491 600	729 300	630 000	403 600
2008	2 530 900	750 700	650 900	413 200
2009	2 457 200	738 000	638 100	408 400
2010	2 447 500	738 000	636 800	407 700
2011	2 473 700	744 700	643 200	408 000
2012	2 483 200	751 500	648 700	412 700
2013	2 456 700	753 500	654 300	417 300

Taulukko 3. Työpaikat Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2013

	Helsinki	Pääkaupunkiseutu	Helsingin seutu	Koko maa
Kaikki toimialat yhteensä	417 300	654 300	753 500	2 456 600
A-B Alkutuotanto	300	700	2 800	107 500
C Teollisuus	20 500	48 600	63 600	350 300
D,E Sähkö, lämpö ja vesihuolto	3 100	6 800	7 900	26 600
F Rakentaminen	21 900	39 000	49 300	175 600
G Tukku- ja vähittäiskauppa	49 400	97 900	114 600	296 300
H Kuljetus ja varastointi	22 000	41 700	47 000	142 300
I Majoitus ja ravitsemistoiminta	18 900	26 700	29 200	86 400
J Informaatio ja viestintä	40 400	55 500	56 500	100 000
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	20 900	25 900	27 600	48 700
L Kiinteistöalan toiminta	5 600	7 400	8 000	22 600
M Ammatill., tieteell. ja teknin. toim.	46 500	69 900	76 300	164 100
N Hallinto- ja tukipalvelutoim.	18 200	27 000	30 600	96 400
O Julkinen hallinto	29 000	35 800	38 200	110 800
P Koulutus	26 300	39 400	47 400	174 800
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	55 700	81 100	96 600	399 500
R Taiteet, viihde ja virkistys	17 700	23 600	26 300	61 600
S Muu palvelutoiminta	17 500	22 400	25 300	73 500
T,U,X Muu ja tuntematon	3 500	5 000	6 300	19 600

2. Työllisyys ja työttömyys

Työllisten määrät ja työllisyysasteet

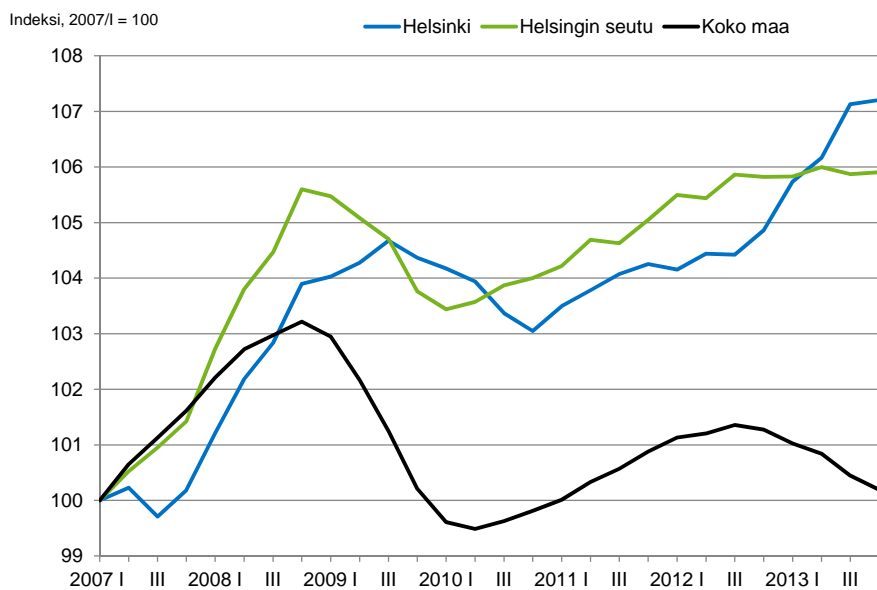
Työllisten määrä kasvoi Helsingissä 2,2 prosenttia vuonna 2013 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan. Pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun työllisten määrä pysyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin (+ 0,1 %). Koko maassa työllisten määrä aleni reilulla prosentilla. Vuotta aiemmin Helsingin työllisten määrä oli kasvanut 0,6 prosentilla. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä työllisten määrä oli Helsingissä samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Helsingin positiivinen kehitys selittyy pitkälti vilkkaalla muuttovoitolla. Vuoden 2013 aikana Helsingin väkiluku kasvoi 8 700 henkilöllä. Työikäisten (20–64-vuotiaiden) määrä kasvoi lähes 4 000 henkeä eli prosentin verran vuoden 2013 aikana. Vuonna 2013 työllisiä oli Helsingissä 318 700; määrä on ollut noususuunnassa kolme vuotta. Työllisten kokonaismäärä on Helsingissä ylittänyt globaalia taloustaantumaa edeltävät vuodet. Koko maan tasolla työllisten määrässä ei vuonna 2013 saavutettu vuosien 2007–2009 lukuja.

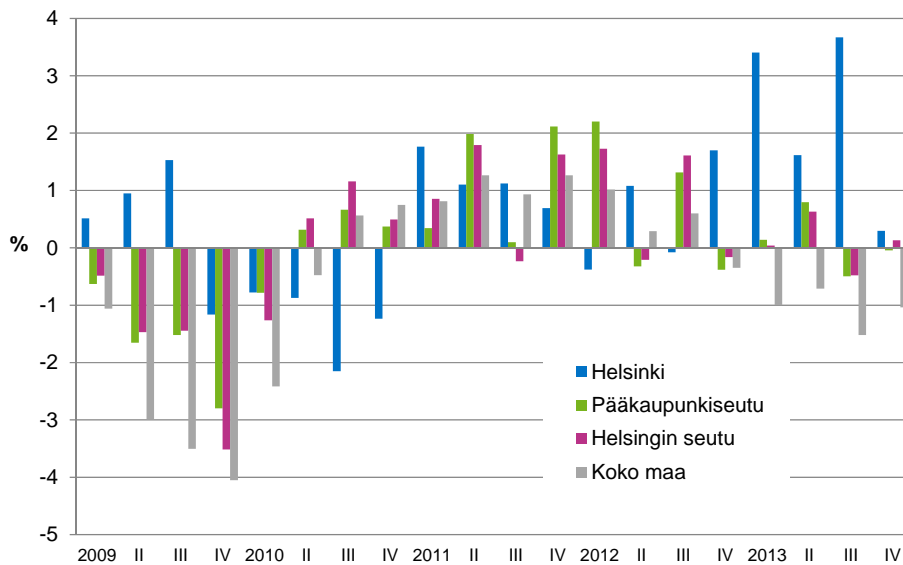
Taulukko 4. Työllinen työvoima Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2006–2013

	Helsinki	Pääkaupunkiseutu	Helsingin seutu	Koko maa
2006	296 700	532 800	667 400	2 443 500
2007	297 800	542 100	680 600	2 491 600
2008	308 800	555 300	708 600	2 530 900
2009	310 200	546 100	696 300	2 457 200
2010	306 300	546 900	697 800	2 447 500
2011	309 900	553 100	704 900	2 473 700
2012	311 700	556 900	710 100	2 483 200
2013	318 700	557 400	710 700	2 456 700

Kuvio 7. Työllisten määrä Helsingissä 2007–2013, liukuva vuosikeskiarvo (indeksi, 2007/I = 100)

Kuvio 8. Työllisten määrän muutos (%) edellisestä vuodesta Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa neljännesvuosittain 2009–2013

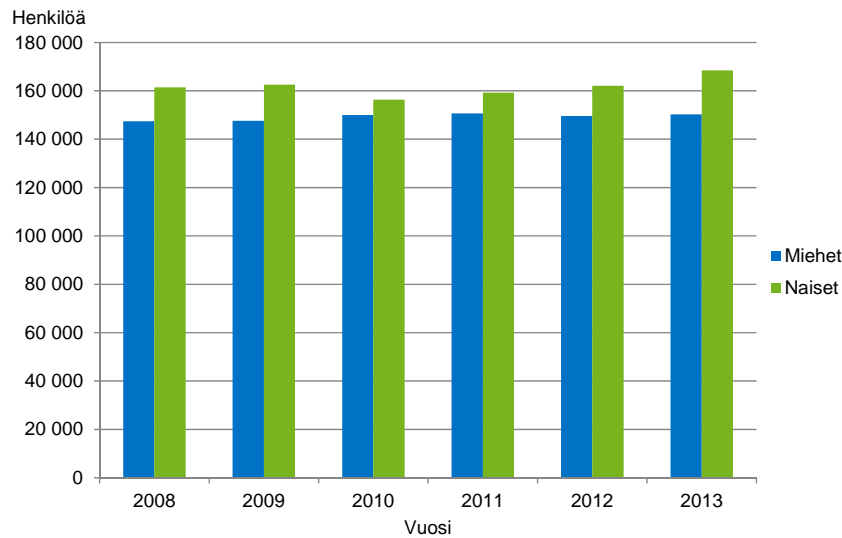
Helsingin työllisyysaste oli 72,7 prosenttia vuonna 2013. Työllisten määrän kasvusta huolimatta työllisyysaste aleni. Se putosi 0,7 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Naisten työllisyysaste oli 73,1 prosenttia ja miesten työllisyysaste 72,3 prosenttia. Naisten työllisyysaste aleni vuoden takaisesta 0,2 prosenttiyksikköä ja miesten 1,3 prosenttiyksikköä. Pääkaupunkiseudulla ja Helsingin seudulla työllisyysaste aleni Helsingin vauhdissa. Vuonna 2013 Suomen työllisyysaste oli 68,5 prosenttia. Koko maan tasolla työllisyysaste aleni puoli prosenttiyksikköä.

Vilkas muuttovoitto tarkoittaa Helsingille työllisten ohella myös työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrän kasvua. Joukossa on paljon opiskelijoita. Työvoiman ulkopuolella olevien 15–64-vuotiaiden määrä kasvoi vuonna 2013 Helsingissä 8 prosentilla vuodesta 2012.

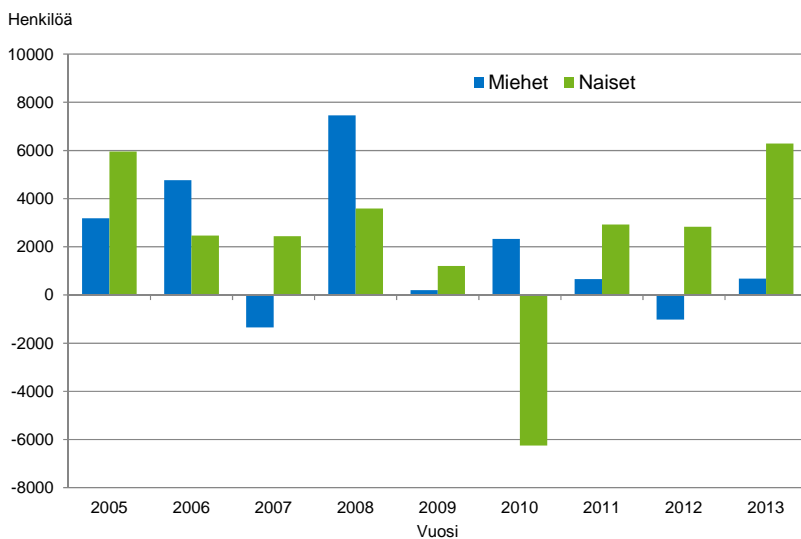
Taulukko 5. Työllisyysasteet (15–64-vuotiaat) Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2006–2013

	Helsinki	Pääkaupunkiseutu	Helsingin seutu	Koko maa
2006	74,4	74,7	74,8	68,9
2007	74,0	75,2	75,3	69,9
2008	75,7	76,2	76,1	70,6
2009	74,8	74,1	74,0	68,3
2010	73,6	73,5	73,4	67,8
2011	74,1	73,9	73,9	68,6
2012	73,4	73,6	73,7	69,0
2013	72,7	72,9	73,1	68,5

Kuvio 9. Työllisten määrä Helsingissä sukupuolen mukaan vuosina 2008–2013, (15–74-vuotiaat)

Kuvio 10. Työllisten määrän muutos edellisestä vuodesta sukupuolen mukaan Helsingissä vuosina 2005–2013, (15–74-vuotiaat)

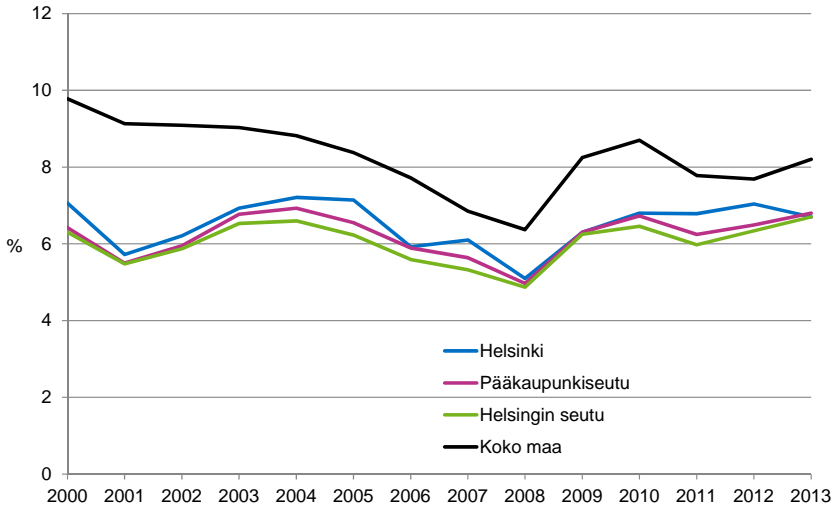
Työttömyys työvoimatutkimuksen määritelmän mukaan

Helsingin työttömyysaste kohosi vuodesta 2008 vuoteen 2012 voimakkaasti. Vuonna 2013 työttömyysaste oli Helsingissä työvoimatutkimuksen tietojen mukaan 6,7 prosenttia. Vuodesta 2012 Helsingin työttömyysaste aleni 0,3 prosenttiyksikköä. Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan työttömien määrä ei kuitenkaan ole laskussa, vaan pikemminkin nousee voimakkaasti. Todennäköisesti moni työtön on siirtynyt työvoiman ulkopuolelle (työikäisillä kasvua 8 %), ja joukossa on paljon piilotyöttömiä.

Vuonna 2013 naisten työttömyysaste oli 5,8 ja miesten 7,7 prosenttia. Miesten työttömyysaste nousi vuoden takaisesta hitusen (0,1 prosenttiyksikköä). Naisten työttömyysaste sen sijaan aleni vuoden takaisesta 0,8 prosenttiyksikköä.

Pääkaupunkiseudulla ja Helsingin seudulla työttömyysaste kääntyi loivaan laskuun vuonna 2011, mutta kohosi jälleen vuonna 2012. Koko maan tasolla työttömyysaste jatkoi hienoista laskua myös vuonna 2012. Vuonna 2013 työttömyysaste nousi hieman sekä pääkaupunkiseudulla että Helsingin seudulla ja koko maassa.

Kuvio 11. Työttömyysaste Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2000–2013 työvoimatutkimuksen mukaan

Taulukko 6. Työttömien määrä ja työttömyysaste sukupuolen mukaan Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2008–2013 (Tilastokeskus, työvoimatutkimus)

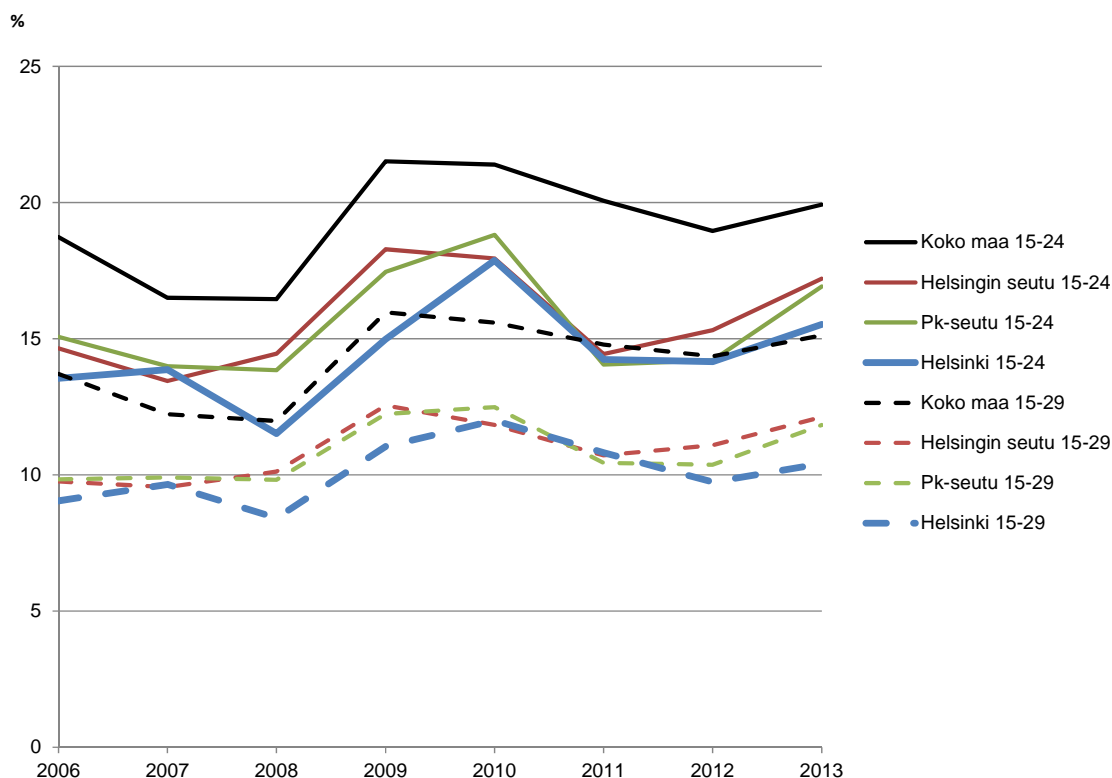
Yhteensä	Helsinki		Pääkaupunkiseutu		Helsingin seutu		Koko maa	
	Työttömät	%	Työttömät	%	Työttömät	%	Työttömät	%
2008	16 600	5,1	29 000	5,0	36 300	4,9	172 200	6,4
2009	20 900	6,3	36 700	6,3	46 400	6,2	220 900	8,2
2010	21 600	6,6	38 300	6,5	46 500	6,2	224 300	8,4
2011	22 600	6,8	36 800	6,2	44 800	6,0	208 700	7,8
2012	23 600	7,0	38 600	6,5	48 100	6,3	206 800	7,7
2013	22 900	6,7	40 500	6,8	51 100	6,7	219 300	8,2
Miehet								
2008	8 700	5,6	15 500	5,3	19 200	5,1	85 000	6,1
2009	11 600	7,3	21 400	7,4	27 100	7,3	122 400	8,9
2010	11 200	7,0	20 100	6,9	24 500	6,6	126 000	9,1
2011	12 500	7,7	20 200	6,8	24 500	6,5	117 300	8,4
2012	12 200	7,5	20 500	6,9	25 100	6,6	115 300	8,3
2013	12 500	7,7	22 900	7,7	28 000	7,3	122 100	8,8
Naiset								
2008	7 900	4,7	13 500	4,6	17 100	4,6	87 200	6,7
2009	9 300	5,4	15 400	5,2	19 300	5,2	98 500	7,6
2010	10 400	6,2	18 200	6,2	22 000	5,9	98 300	7,6
2011	10 000	5,9	16 600	5,7	20 300	5,5	91 500	7,1
2012	11 400	6,6	18 200	6,1	23 000	6,1	91 500	7,1
2013	10 400	5,8	17 600	5,9	23 100	6,1	97 200	7,5

Nuorten työttömyystilanne

Suomessa alle 25-vuotiaiden työttömyysaste, eli työttömien osuus työvoimasta, oli vuonna 2013 työvoimatutkimuksen tietojen mukaan 19,9 prosenttia. Helsingissä ja Helsingin seudulla nuorten työllistymiselle on paremmat edellytykset kuin koko maan tasolla; Helsingin seudulla nuorten työttömyysaste oli 16,9 prosenttia ja Helsingissä 15,5 prosenttia.

Hallituksen nuorisotakuun piirissä nuorison ikärajaa on nostettu 29-vuotiaisiin. 15–29-vuotiaiden ikäryhmässä työttömyysasteet ovat edellä kuvattuja maltillisempia. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan 15–29-vuotiaiden työttömyysasteet olivat vuonna 2013 Helsingissä 10,4 prosenttia, pääkaupunkiseudulla 11,8 prosenttia, Helsingin seudulla 12,1 prosenttia ja koko maassa 15,1 prosenttia.

Kuvio 12. Nuorten työttömyysaste 2006–2013 työvoimatutkimuksen tietojen mukaan

Työttömien lukumäärien vaihtelut vuodesta toiseen ovat Helsingissä työvoimatutkimuksen otosaineiston perusteella varsin suuret, ja tietoja voidaan kuntatasoisesti pitää suuntaa antavina. Tämä johtuu paljolti otoksen pienestä koosta. Varsinkin ikäryhmittäisessä tarkastelussa satunnaisvaihtelu saattaa heikentää tiedon luotettavuutta. Työvoimatutkimuksen työttömyysluvut kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden määrää; työttömältä on edellytetty aktiivista työnhakua viimeisen neljän viikon aikana ja hänen tulee olla käytettävissä työhön kahden viikon sisällä. Pitkäaikaistyöttömät ja ikääntyneet työttömät ovat tässä tilastossa aliedustettuina. Nuorten kohdalla tilanne on päinvastainen, myös **työtä hakevat päätoimiset opiskelijat tilastoidaan tässä aineistossa työttömiksi.**

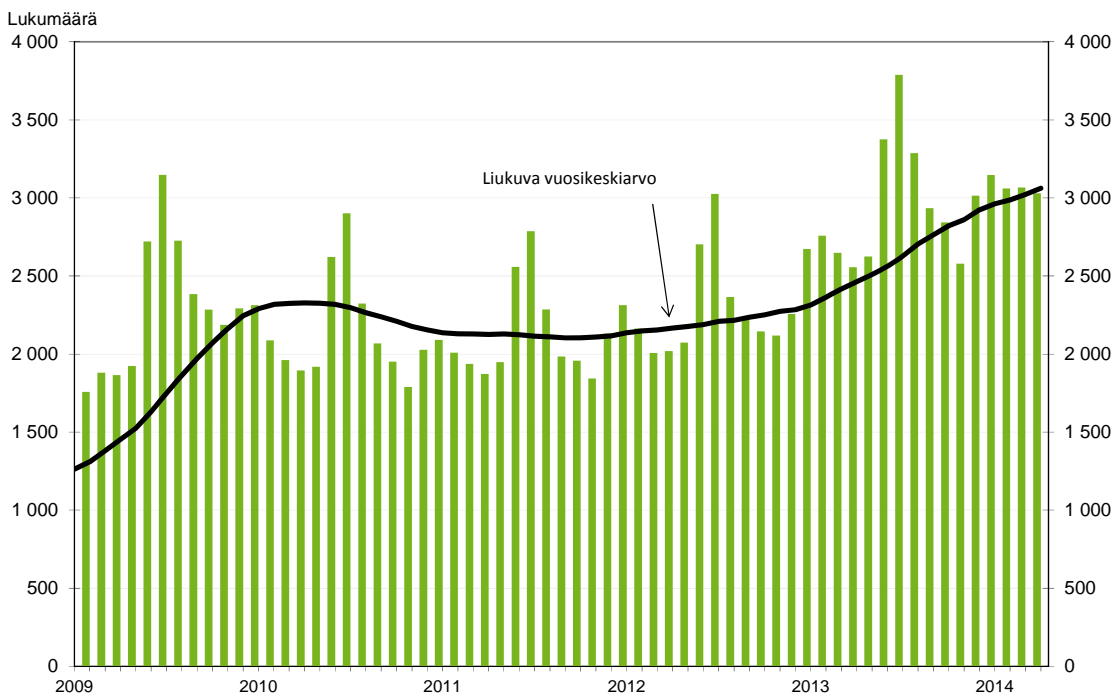
Työttömyyden kehitys TEM:n tilastojen valossa

Toisen tilastolähteen työttömyyskehityksen tarkasteluun tarjoaa työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilasto, jossa tilastoihin lasketaan työ- ja elinkeinotoimistoon rekisteröityneet työttömät työnhakijat kunkin kuukauden lopussa.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietojen mukaan alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kaksinkertaistui Helsingissä vuoden 2009 aikana. Syksyllä 2010 nuorisotyöttömien määrä kääntyi laskuun, mutta vuoden kuluttua tilanne kääntyi jälleen huonommaksi. Vuoden 2013 aikana nuorten työttömien määrä kasvoi jälleen rajusti. Vuoden 2013 lopussa nuoria oli työttöminä työnhakijoina yli 3 000 henkilöä ja kasvua vuoden takaisesta kertyi 34 prosenttia. Alle 20-vuotiaita oli työ- ja elinkeinotoimistoissa työttöminä työnhakijoina 577 henkilöä.

TEM:n aineistosta laskettu työttömyysaste helsinkiläisille alle 25-vuotiaille oli vuoden 2013 lopussa 8,0 prosenttia (ennakkotieto¹²). Myös alle 30-vuotiaiden työttömyysaste oli 8,0 prosenttia. Vuoden 2014 tammi-huhtikuussa nuoria työttömiä oli keskimäärin 16 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana edellisvuonna.

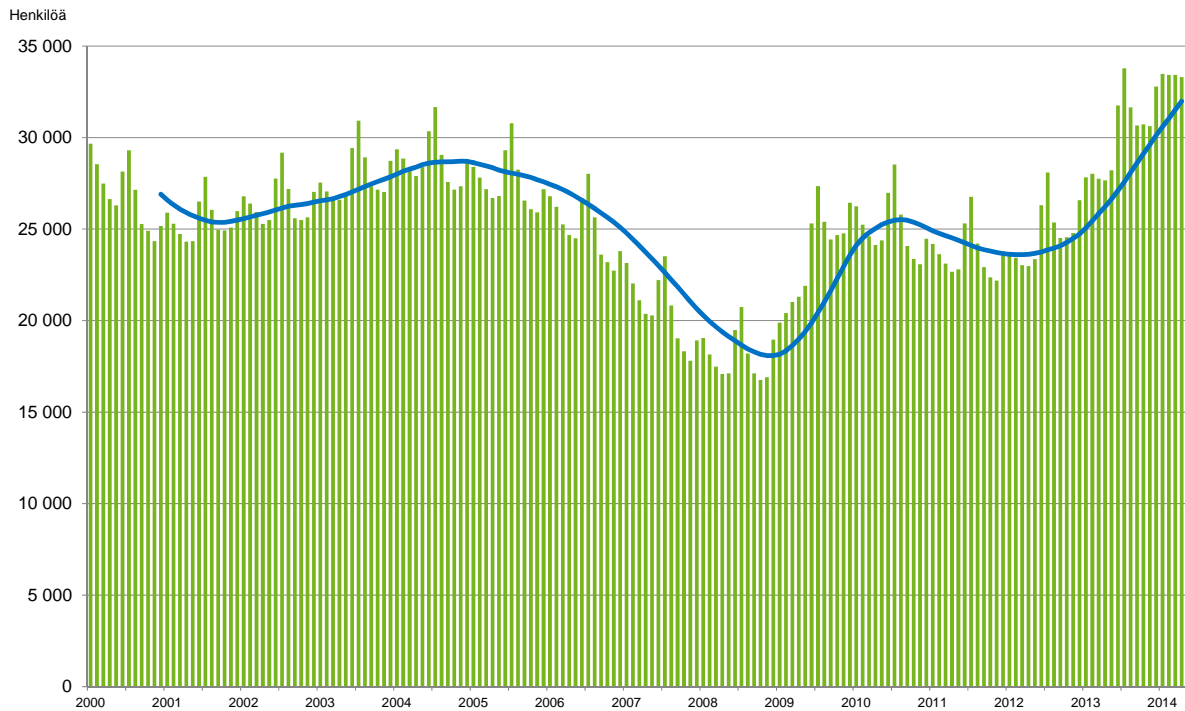
Kuvio 13. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä Helsingissä kuukausittain vuosina 2009–2014/4 (TEM)

Koko työvoiman osalta työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastosta laskettu työttömyysaste oli Helsingissä vuoden 2013 lopussa 10,3 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli tuolloin lähes 32 800, mikä oli 23 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2014 tammi-huhtikuussa työttömien määrät ovat keskimäärin olleet Helsingissä korkeampia kuin kertaankaan aiemmin koko 2000-luvulla. Vuoden 2014 alkupuolella Helsingin työttömyysaste kohosi Vantaan työttömyysastetta korkeammaksi.

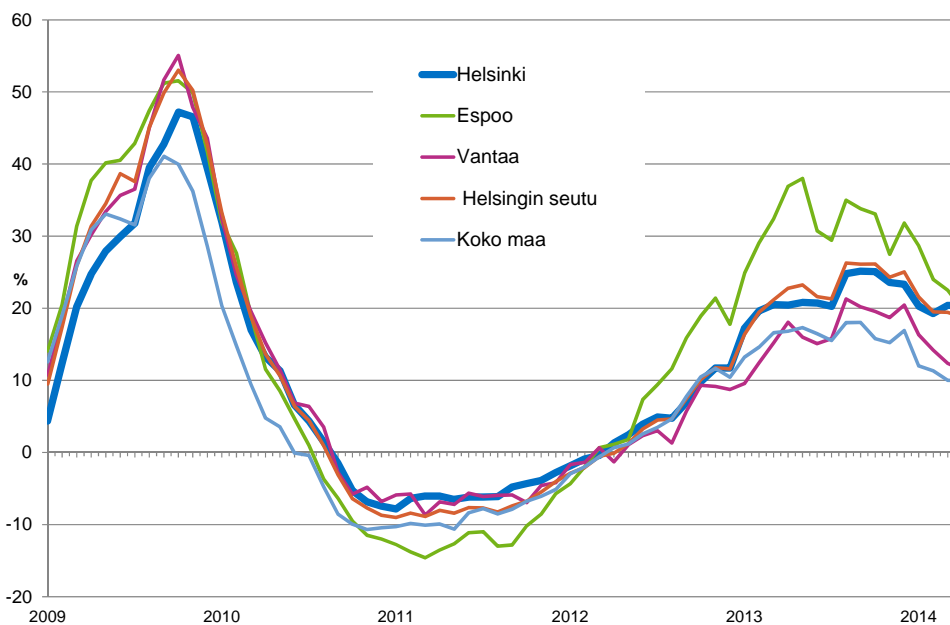
¹² Työttömyysasteen laskemisessa käytetty työvoiman määrä on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston vuoden 2011 lopun tieto. Työttömien määrä on TEM:n vuoden 2013 joulukuun luku.

Kuvio 14. Työttömät työnhakijat Helsingissä kuukauden lopussa 2000–2014/4 (TEM)

Helsingin työllisyyskehitys on ollut epävakaata jo usean vuoden ajan. Talouden taantuma näkyi työttömien määrän kasvussa Helsingissä voimakkaimmin vuoden 2009 loppupuolella. Vuoden 2010 loppupuolella työttömien työnhakijoiden lukumäärä kääntyi jälleen laskuun, mutta vuoden 2012 alkupuolella tapahtui jälleen käänne huonompaan. It-sektorin suuret irtisanomiset näkyvät korostuneesti työttömien määrän voimakkaana kasvuna Espoossa erityisesti vuoden 2013 aikana.

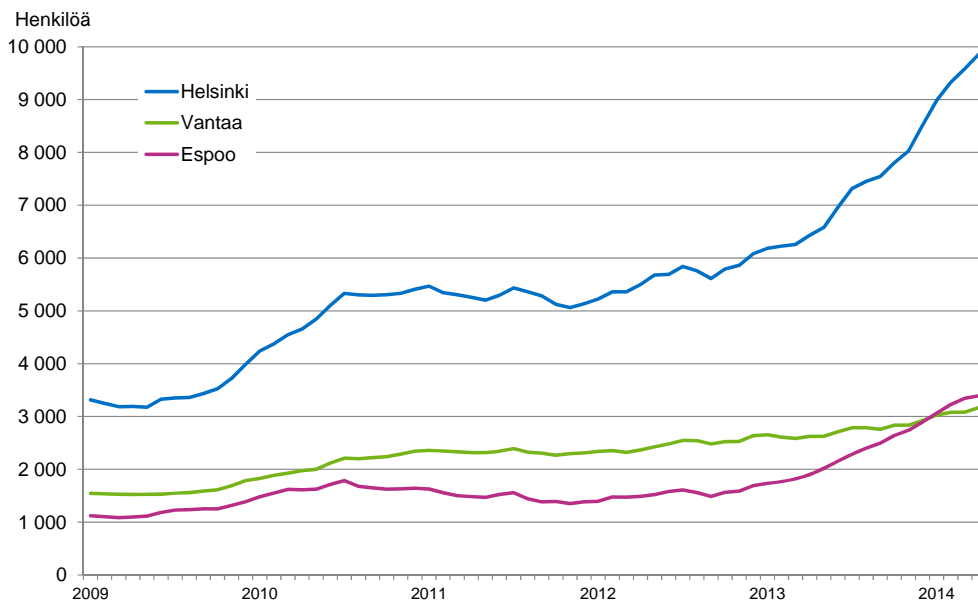
Kuvio 15. Työttömien määrän muutos edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2009–2014/4 (TEM)

Pitkäaikaistyöttömiksi lasketaan henkilöt, joiden työttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden. Vuosina 2006–2008 pitkäaikaistyöttömien määrä väheni voimakkaasti. Moni suuriin ikäluokkiin kuuluva pitkäaikaistyötön siirtyi eläkkeelle. Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi jälleen voimakkaaseen kasvuun vuoden 2009 lopussa. Tilanne tasaantui globaalien talouden taantumien jälkeen vasta kesällä 2011. Positiivinen käänne kesti kuitenkin vajaan vuoden. Keväällä 2012 työttömyys alkoi jälleen pitkittyä yhä useammalla helsinkiläisellä.

Vuoden 2013 lopussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli Helsingissä 40 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli yli neljännes ja lukumääräisesti heitä oli Helsingissä yli 8 500. Vuoden 2014 alussa pitkäaikaistyöttömyys yleistyy yhä vauhdikkaammin verrattuna vuotta aiempaan. Suhteellisesti kasvu on voimakkainta Espoossa. Vuoden 2014 huhtikuussa kasvua kertyi Helsingissä 53 prosenttia, Espoossa 79 prosenttia ja Vantaalla 21 prosenttia. Espoo ohitti lukumääräisesti Vantaan pitkäaikaistyöttömien määrässä vuoden 2014 alussa.

Kuvio 16. Pitkäaikaistyöttömien määrä Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla vuosina 2009–2014/4 (TEM)

Epätyypilliset työsuhteet

Tässä tarkastelussa tyypillisiksi työsuhteiksi määritellään toistaiseksi jatkuvat kokoaikaiset työsuhteet. Epätyypillisiä työsuhteita ovat kaikki osa-aikaiset ja kaikki määräaikaiset työsuhteet.

Kaiken kaikkiaan Helsingissä on epätyypillisiä työsuhteita suhteellisesti enemmän kuin koko maassa tai muualla Helsingin seudulla. Epätyypillisten työsuhteiden osuus kaikista työsuhteista oli vuonna 2013 Helsingissä 28 prosenttia, Helsingin seudulla 24 prosenttia ja koko maassa 26 prosenttia. Osuudet säilyivät samana kuin edellisellä vuonna.

Koko maassa palkansaajien työsuhteiden määrä pieneni vuosien 2011–2013 välisenä aikana yli 16 400. Helsingin seudulla palkansaajien työsuhteiden määrä kasvoi noin 2 200:lla ja Helsingissä noin 7 300:lla. Helsingissä kasvu oli voimakkainta juuri epätyypillisissä työsuhteissa. Suhteellinen kasvu oli suurinta määräaikaista osa-aikatyötä tekevien joukossa, lisäystä kertyi kahdessa vuodessa jopa 47 prosenttia.

Taulukko 7. Palkansaajien työsuhteet Helsingissä, Helsingin seudulla ja koko maassa vuonna 2013 ja muutos 2011–2013

	Työsuhteet vuonna 2013			Osuus kaikista työsuhteista, %		
	Helsinki	Helsingin seutu	Koko maa	Helsinki	Helsingin seutu	Koko maa
Työsuhteet yhteensä	285 100	634 500	2 126 600	100	100	100
Kokoaikatyö yhteensä	237 400	545 700	1 822 300	83,3	86,0	85,7
Osa-aikatyö yhteensä	47 700	88 800	304 300	16,7	14,0	14,3
Jatkuva työ yhteensä	238 500	550 000	1 796 300	83,6	86,7	84,5
Määräaikainen työ yhteensä	46 500	84 000	328 400	16,3	13,2	15,4
Jatkuva kokoaikatyö yhteensä	204 300	484 700	1 579 600	71,7	76,4	74,3
Epättyypillinen työ yhteensä	80 700	149 200	545 100	28,3	23,5	25,6
Määräaikainen kokoaikatyö	33 000	60 700	241 900	11,6	9,6	11,4
Jatkuva osa-aikatyö	34 100	65 300	216 800	12,0	10,3	10,2
Määräaikainen osa-aikatyö	13 500	23 200	86 500	4,7	3,7	4,1

Muutos 2011 - 2013

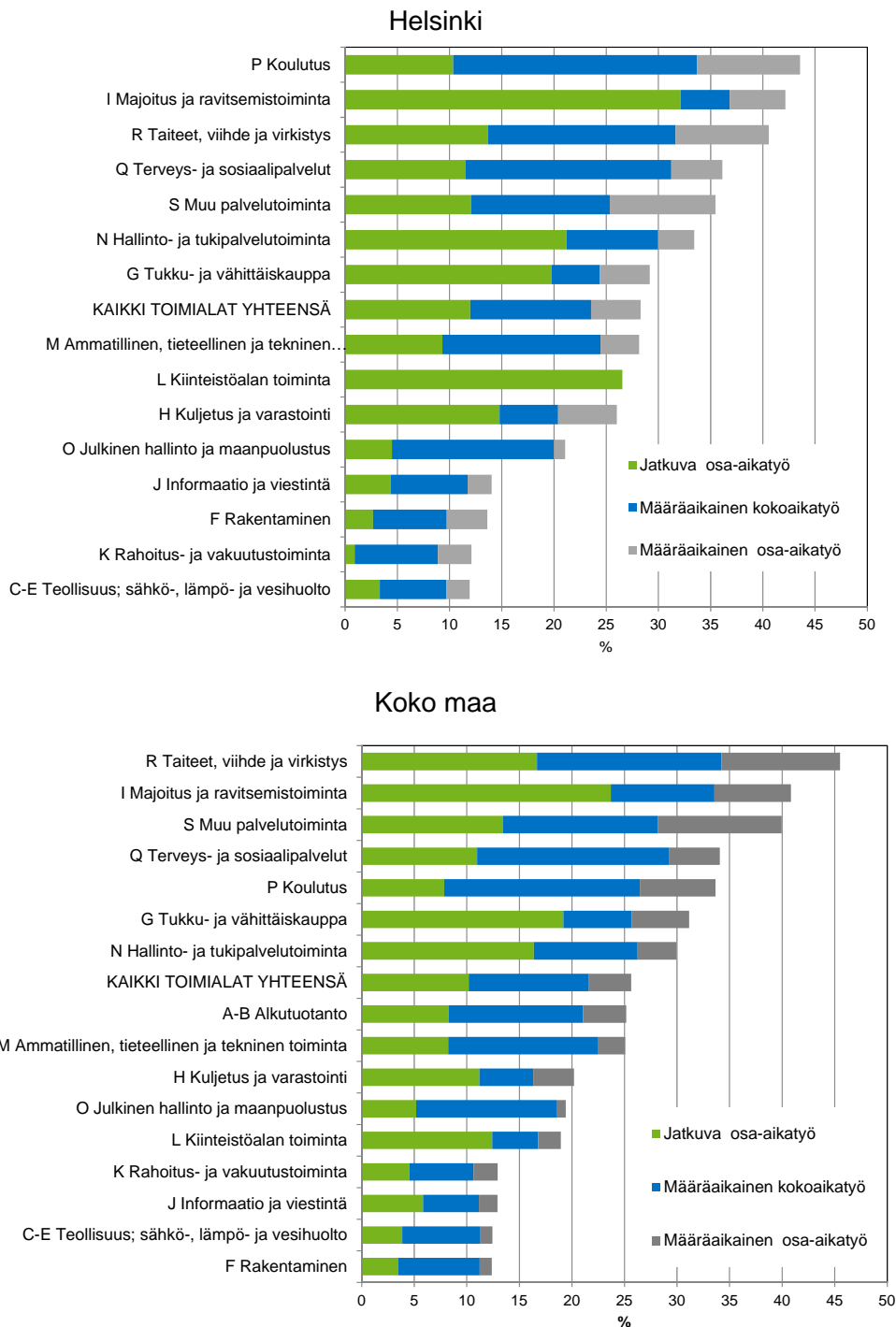
	Määrä			prosentuaalinen muutos		
	Helsinki	Helsingin seutu	Koko maa	Helsinki	Helsingin seutu	Koko maa
Työsuhteet yhteensä	7 260	2 180	-16 420	2,6	0,3	-0,8
Kokoaikatyö yhteensä	2 690	2 230	-13 790	1,1	0,4	-0,8
Osa-aikatyö yhteensä	4 580	-50	-2 640	10,6	-0,1	-0,9
Jatkuva työ yhteensä	3 020	-2 150	-10 520	1,3	-0,4	-0,6
Määräaikainen työ yhteensä	4 280	4 000	-6 230	10,1	5,0	-1,9
Jatkuva kokoaikatyö yhteensä	2 670	1 240	-5 730	1,3	0,3	-0,4
Epättyypillinen työ yhteensä	4 640	610	-11 020	6,1	0,4	-2,0
Määräaikainen kokoaikatyö	-30	700	-8 600	-0,1	1,2	-3,4
Jatkuva osa-aikatyö	360	-3 390	-4 790	1,1	-4,9	-2,2
Määräaikainen osa-aikatyö	4 310	3 290	2 360	46,9	16,5	2,8

Epättyypilliset työsuhteet painottuvat voimakkaasti naisiin ja nuoriin. Helsingissä naisista 33 prosenttia ja miehistä 23 prosenttia työskenteli epättyypillisessä työsuhteessa vuonna 2013. Toisaalta, epättyypillisessä työsuhteessa olevista 63 prosenttia oli naisia ja 37 prosenttia miehiä. Kaksi kolmasosaa nuorista alle 25-vuotiaista helsinkiläisistä oli epättyypillisessä työsuhteessa.

Epätuypilliset työsuhteet toimialoittain

Helsingissä epätuypillisiä työsuhteita oli vuonna 2013 erityisen paljon koulutuksessa (44 %), majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (42 %) sekä taiteen viihteen ja virkistyksen alalla (41 %). Terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä muussa palvelutoiminnassa epätuypillisten työsuhteiden osuus on yli kolmannes kaikista työsuhteista. Epätuypillinen työ on suhteellisen vähäistä teollisuuden, rahoitus- ja vakuutus toiminnan, rakentamisen ja informaation toimialoilla, maksimissaan 14 prosenttia kaikista työsuhteista.

Kuvio 17. Epätuypilliset työsuhteet toimialoittain Helsingissä ja koko maassa vuonna 2013

Epätyypillisen työsuhteen lajit painottuvat eri tavalla eri toimialoilla. Tyypillisin epätyypillisen työsuhteen muoto on *määräaikainen kokoaikatyö*, jonka osuus oli Helsingissä 44 prosenttia kaikista epätyypillisistä työsuhteista vuonna 2013. *Määräaikainen kokoaikatyö* painottuu tavanomaista voimakkaammin julkiseen hallintoon (69 prosenttia alan kaikista epätyypillisistä työsuhteista on määräaikaista kokoaikatyötä), rakentamiseen (62 %), teollisuuteen (59 %), sekä ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan aloille (57 %).

Vuonna 2013 kaikista epätyypillisistä työsuhteista 40 prosenttia oli jatkuvaa osa-aikatyötä. *Jatkuva osa-aikatyö* on selvästi keskimääräistä yleisempää kiinteistöalan toiminnassa (65 % epätyypillisistä työsuhteista on jatkuvaa osa-aikatyötä), tukku- ja vähittäiskaupassa (61 %) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (58 %). *Määräaikaista osa-aikatyötä* (Helsingin kaikista epätyypillisistä työsuhteista 16 prosenttia) löytyy suhteellisen paljon taiteen, viihteen ja virkistyksen toimialalta (25 %) ja koulutuksesta (21 %).

Epätyypillisten työsuhteiden painottuminen eri toimialoille on koko maassa varsin samanlaista kuin Helsingissäkin. Epätyypillisten työsuhteiden osuuden mukainen järjestys toki jonkin verran vaihtelee, mutta sekä Helsingissä että koko maassa samat toimialat sijoittuvat keskiarvon yläpuolelle ja alapuolelle sekä Helsingissä että koko maassa. Helsingin kuviosta puuttuu alkutuotannon toimiala pienen otoskoon vuoksi. Toimiala *muu ja tuntematon* on pudotettu pois molemmista tarkasteluista, vaikka epätyypillisten työsuhteiden osuus on siinä korkea.

Helsingin kaupungin tietokeskus

TILASTOJA 2014:17

TIEDUSTELUT

Juha Suokas, p. 09 310 36538
Minna Salorinne, p. 09 310 36412

E-MAIL

etunimi.sukunimi@hel.fi

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki, tietokeskus
Osoite: PL 5500, 00099 Helsingin
kaupunki

TILAUKSET, JAKELU

p. 09 310 36293

E-MAIL

tietokeskus.tilaukset@hel.fi

JULKAISUJEN MYYNTI

Tietokeskuksen kirjasto
p. 09 310 36377
virtuaalinen kirjakauppa
<http://granum.uta.fi>